ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATION AND THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL SERVIC AREA OFFICE 2

[1]พนารัตน์ ไชยสุวรรณ, [2]จรัส อติวิทยาภรณ์ และ [3]ตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร

[1]Panarut Chaisuwan, [2]Jarus Atiwittayaporn and [3]Tripumin Tritrishual

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย

Hatyai University, Thailand.

panarut.cha023@hu.ac.th

Received: May 18, 2024; **Revised**: June 25, 2024; **Accepted**: July 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 2) เพื่อศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 414 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Morganและสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random

[1] นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

[2] รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

[3] อาจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ .925 ค่าความเชื่อมั่นของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเท่ากับ .960 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r - .888**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research aims to 1) To study educational institution administration. Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 2) To study the philosophy of Sufficiency Economy Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 3) to study the relationship between educational institution administration and the philosophy of Sufficiency Economy Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 The sample group included school administrators and teachers. Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 Education 2023, number of 414 people The sample size was determined using Krejcie and Morgan's ready-made table and stratified random sampling. (Stratified Random Sampling) Classified by educational institution size Then do a simple randomization. (Simple Random Sampling) By lottery method The research tool is a 5 -level estimation questionnaire. The confidence value is a questionnaire about educational institution administration is equal to .925 The confidence value of the philosophy of Sufficiency Economy is equal to .960 Statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation. and the Pearson correlation coefficient. 2) Philosophy of Sufficiency Economy Under the jurisdiction of

the Songkhla Primary Educational Service Area Office, Area 2 The research results found that 1) educational institution administration Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office 2 Overall and in each aspect at the highest level 2) Philosophy of Sufficiency Economy Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office, Area 2, overall and in each aspect. at the highest level and 3) the relationship between educational institution administration and the philosophy of Sufficiency Economy. Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office, Area 2 , overall and in each aspect. There is a high level of positive correlation (r - .8 8 8 * *) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Educational institution administration, Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 75 กำหนดให้ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 19) และหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 257 กำหนดให้ การปฏิรูปประเทศต้องมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 77) ดังนั้นเพื่อให้การปฏิรูปประเทศสอดคล้องตามนโยบาย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ขึ้น โดยมีการเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของการปฏิรูปการศึกษานั้นทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัย โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศภายใต้วิสัยทัศน์ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ในการนี้ เพื่อให้ทิศทางของการพัฒนาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานกลางจึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นองไทยและพลโลก คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษามุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นลักษณะเฉพาะให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความจำเป็นที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลักษณะภายในของบุคคลเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นเป็นลักษณะนิสัยและบุคลิกที่ดีงาม ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ความซื่อสัตย์ สุจริตความมีวินัย ความใเรียนรู้ การอยู่อย่างพอเพียง ความมุ่งมั่นในการทำงานความรักความเป็นไทยและการมีจิตสาธารณะ ซึ่งสถานศึกษาต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามบริบท และจุดเน้นของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาจะต้องปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องละตลอดเวลา ในขณะที่จัดกาเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษประสงค์ควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 29-30)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา บรรจุปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ และฝึกอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดไปสู่นักเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งมีการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบริหารจัดการตามปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง หรือกษาพอเพียง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวความคิดที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในประเทศไทยในทุกระดับชั้นเริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ไม่ว่าะเป็นในด้านการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินต่อไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะ การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อมุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้อย่างดี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการดำเนินงานจะประสบความสำเร็จ แต่อีกมุมหนึ่งก็ยังมีปัญหาและอุปสรรค ดังผลการวิจัยของ จุฑามาศ พัฒนศิริ (2560: 129-130) ที่พบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่คลาดเคลื่อน และไม่มีประสบการณ์ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี ครูมีความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยเกินไป ทำให้ไม่สามารถนำลงสู่แผนการจัดการเรียนรู้ได้ และสถานศึกษาไม่มีการจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียงที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนขาดประสบการณ์ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ในการสัมมนาระดับภูมิภาค และการสัมมนาวิชาการประจำปี พ.ศ. 2556 ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งมีระดับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่แตกต่างกัน สถานศึกษาบางแห่งมีการดำเนินงานเพียงบางช่วงเพื่อหวังประโยชน์ด้านรางวัลเท่านั้น (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556: 130-131) ในทางกลับกันหากผู้บริหารทุกคนให้ความสำคัญและร่วมขับเคลื่อนอย่างแท้จริง ดังผลงานวิจัยของ กานต์ อัมพานนท์ (2561: 639) ที่ได้ศึกษาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งพบว่าองค์ประกอบแห่งความสำเร็จตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางความคิด และ 2) ผู้บริหารต้องกำหนดแผนกลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ (1) การสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ให้บุคลากรในสถานศึกษา (2) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และ (3) บูรณาการแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารแบบ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับสุเมธ ตันติเวชกุล (2559: 32) ที่กล่าวว่า การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษาผู้บริหารต้องปูพื้นเรื่องรู้คิด พัฒนาเพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้ได้ ดังนั้นการขับเคลื่อน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับจะไม่สามารถบรรลุผลได้ หากผู้บริหารในสถานศึกษาไม่ได้เห็นคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่ง มีพื้นที่รับผิดชอบในการจัด การศึกษา 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตภูมิ อำเภอควนเนียง อำเภอบางกล่ำ และอำเภอคลองหอยโข่ง มีสถานศึกษาให้บริการผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 125 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2566: 10) มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 โดยมีสถานศึกษาที่ผ่านรายการประเมินเกณฑ์คุณภาพสามารถเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,835 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 414 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานบริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ” มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษา	(n = 414)		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.6526	.2064	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.6720	.2328	มากที่สุด
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.6623	.2378	มากที่สุด
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.6536	.2380	มากที่สุด
รวม	**4.6601**	**.2007**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.6601, S.D. = .2007) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\overline{X}$ = 4.6720, S.D. = .2328) ด้านกาบริหารงานบุคคล ($\overline{X}$ = 4.6623, S.D. = .2378) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\overline{X}$ =4.6536,S.D.=.2380) ด้านการบริหารวิชาการ ($\overline{X}$ = 4.6526, S.D. = .2064) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	(n = 414)		
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความพอประมาณ	4.6966	.2550	มากที่สุด
2. ความมีเหตุผล	4.6879	.2716	มากที่สุด
3. การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง	4.7010	.2519	มากที่สุด
4. เงื่อนไขความรู้	4.6700	.2724	มากที่สุด
5. เงื่อนไขคุณธรรม	4.7024	.2550	มากที่สุด
รวม	**4.6916**	**.2176**	**มากที่สุด**

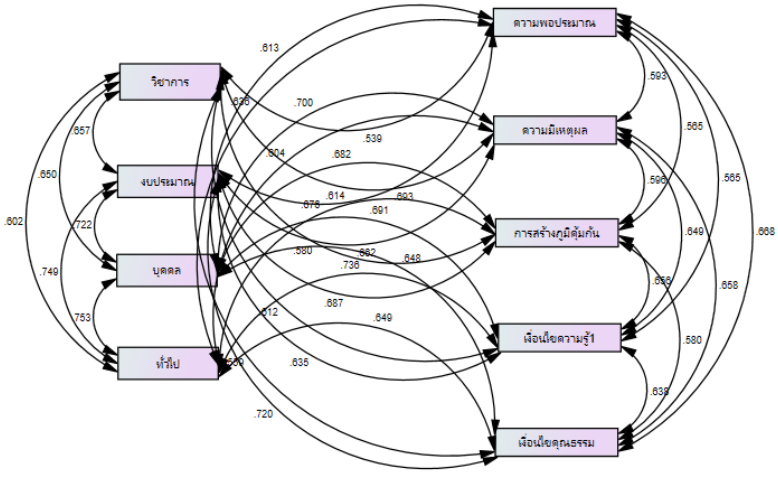
จากตารางที่ 2 พบว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.6916, S.D.= .2176) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ เงื่อนไขคุณธรรม ($\overline{X}$ = 4.7024, S.D. = .2550) การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง ($\overline{X}$ = 4.7010, S.D. = .2519) ความพอประมาณ($\overline{X}$ = 4.6966,S.D.=.2550) ความมีเหตุผล ($\overline{X}$ = 4.6879, S.D. = .2716) เงื่อนไขความรู้ ($\overline{X}$ = 4.6700, S.D.= .2724) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดังตารางที่ 3

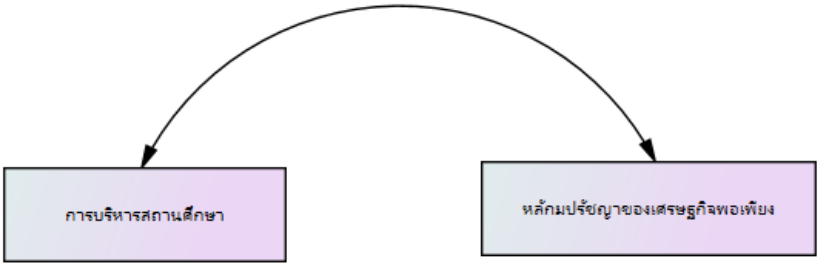
ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 (n = 414)

การบริหารสถานศึกษา	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					รวม
	ความพอประมาณ(Y_2)	ความมีเหตุผล(Y_3)	การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Y_3)	เงื่อนไขความรู้(Y_4)	เงื่อนไขคุณธรรม(Y_5)	
ด้านการบริหารวิชาการ(X_1)	.539**	.614**	.580**	.612**	.559**	.698**
ด้านการบริหางบประมาณ(X_2)	.693**	.662**	.687**	.635**	.720**	.815**
ด้านการบริหารงานบุคคล(X_3)	.613**	.700**	.682**	.691**	.648**	.801**
ด้านการบริหารงานทั่วไป(X_4)	.636**	.604**	.676**	.736**	.649**	.793**
ภาพรวม	**.710****	**.737****	**.751****	**.764****	**.737****	**.888****

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวม

จากตารางที่ 3 ประกอบด้วยภาพที่ 1 และ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r - .888**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยขอนำเสนอประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมและมุ่งเน้นให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ และเพิ่มพูนคุณภาพการบริหารสถานศึกษา มีการประสานงานกันทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนการน้อมนำหลักปรัชญาศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทั่วประเทศ จึงทำให้สถานศึกษาได้มองเห็นถึงควาสำคัญและตระหนักในการบริหารสถานศึกษาดังกล่าว และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชนากานต์ กาหลง (2560) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาควรมีการจัดระบบ

บริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมและสนันสนุนการจัดการศึกษา จะประกอบด้วยการดำเนินการด้านนโยบาย การขับเคลื่อนด้านวิชาการ งบประมาณและด้านการบริหารทั่วไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการต่างๆ และใช้ทรัพยาการทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัดคุ้มค่า สอดคล้องกับแนวคิดของ อุปสรา สิทธิพงษ์ (2565) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาต้องมีการร่วมกันดำเนินงานในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย พัฒนาความรู้ ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้ค่านิยมตรงกันกับสังคมด้วยกระบวนการต่างๆ ในการจัดการศึกษาให้มีความเจริญงอกงามตามวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ เช่น วิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์ (2557) ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า กระบวนการที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ร่วมกันปฏิบัติเพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน และผลผลิตของโรงเรียน มีคุณภาพตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับงานบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร จงเพียร (2556: 128) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลพบว่า การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลวัณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์ (2560: 12) ที่ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ซึ่งพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมผู้บริหารและครู มีทัศนะไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมรภูมิ อ่อนอุ่น (2557) ได้ศึกษา แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครู ด้านสื่อการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาและครธครุเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา ด้ารบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนอัตรากำลัง

บุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง รวมถึงส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอกอยู่เป็นประจำ และการบริหารงานทั่วไป ได้จัดให้มีงานกิจการนักเรียนและ จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำปีการศึกษา

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์และให้มีความชำนาญ มีทักษะในการบริหาร และมีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษานั้น บรรลุเป้าหมาย จึงทำให้การบริหารสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้ 1. แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรและระดับประเทศได้ 2. หลักการ มีหลักการ 3 ประการ คือ 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) ภูมิคุ้มกัน 3. เงื่อนไข คือ 1) ความรู้ 2) คุณธรรม 4. ผลลัพธ์ การปฏิบัติตามแนวคิดหลักการ เงื่อนไขข้างต้น ย่อมก่อให้เกิดผลลัพธ์อันเป็นเป้าประสงค์ที่พึงได้อันน่าพอใจ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัญญา พันธุนาคิน (2561) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยรวมและรายด้านในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถาศึกษาได้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ให้มีความชำนาญ มีทักษะในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารมีความจำเป็นในการใช้แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารงานในโรงเรียนนั้น บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา เผ้าม่วง (2554) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ที่ตั้งไว้ โดย ด้านการบริหางบประมาณมีความสัมพันธ์กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั่งเดิมของสังคมไทยที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด และ เป็นการพัฒนาที่สมดุล และยังยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด ความรู้ และเทคโนโลยีหลักแนวคิดของการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยูตลอด คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกนในตัวที่ดี เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงซึ่ง ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกบวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตความอดทน และความเพียร การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต เมื่อมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาแล้ว ทำให้สามารถบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา ได้อยางเหมาะสมและสามารถปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตามสังคมได้อย่างดี และเมื่อมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา พบว่าความพอประมาณนั้นนับเป็นแนวปฏิบัติที่มีมายาวนานแล้ว มีการดำเนินชีวิตแบบ พออยู่ พอกิน พึ่งตนเอง ประหยัด เรียบง่าย โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรที่ตนเองหรือที่ชุมชนของตนมีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับภารกิจของโรงเรียน สนับสนุนส่งเสริม การปฏิบัติงานให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษา กำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เน้นความมีเหตผลในการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นความประหยัด สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552: 9) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิดหลักการและแนวทางปฏิบัติตนและองค์กรโดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเอง ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรอบคอบและระมัดระวังควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการนกหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนไปสู่สถานศึกษาและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน รวมทั้งชุมชนได้มีสวนร่วม ในการบริหารจัดการศึกษาและการใช้วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่บุคลากร ทำให้การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการต่างๆดีขึ้น สถานศึกษาต้องดำเนินการในส่วนของการกำหนดความต้องการข้อมูลเพื่อนำผลข้อมูล

ตามโครงการการบริหารจัดการในแต่ละกลุ่มงานเพื่อนำผลของข้อมูลนั้นๆมากำหนดการดำเนินงาน และนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์เพื่อทำข้อมูลสารสนเทศ ผ่านรูปแบบระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสถานศึกษา และสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการการใช้จ่ายประจำปี มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัดจะต้องคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณจึงควรมีการใช้หลักเงื่อนไขคุณธรรม โดยสถานศึกษาต้องบริหารด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สามารถสร้างประโยชน์นานัปการดังตัวอย่างงานวิจัย การถอดบทเรียน และวิเคราะห์อัตลักษณ์ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา พบว่า การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาในทุกมิติ ทำให้สถานศึกษาได้รับรางวัลตามโครงการหรือนโยบายของต้นสังกัด และนอกสังกัด ได้แก่ โรงเรียนในฝัน โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ในส่วนของผู้บริหารก็สามารถปฏิบัติตนเป็นต้นแบบและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้อื่น เสริมสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ทำงานด้วยใจอย่างเต็มที่นำสู่การพัฒนาอย่างพอเพียงและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดตามบริบทของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ มีทักษะ ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นนักเรียนอยู่อย่างพอเพียง คือ คิด พูด ทำ อย่างพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* 18 กุมภาพันธ์ 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกสรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน.* กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กานต์ อัมพานนท์. (2561). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบวิเคราะห์วีดิโอ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร* 3(5) (ม.ค.-มิ.ย. 2561), 1-24.

ขนิษฐา เผาม่วง. (2554). *การบริหารงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนศรี เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยบรูพา.

เขมิกา ครโสภา (2561). *สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุฑามาศ พัฒนศิริ. (2560). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ชนากานต์ กาหลง (2560). *สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ราชกิจจานุเบกษา.. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.* เล่มที่ 135 ตอนที่ 40 ก, หน้า 19, 77.

ลวัณรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์. (2560). *“การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท.”* วารสารศึกษาศาสตร์ มมร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. 5 (มกราคม-มิถุนายน 2560), 1-16.

ศรประภา พงษ์หัตถาศิลป์. (2557). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศรัญญา พันธุนาคิน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2557). *บทสรุปรายงานวิจัยการถอดบทเรียนและวิเคราะห์อัตลักษณ์ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา.* พฤศจิกายน 2557. กรุงเทพฯ: ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการประจำปี 2556 เรื่องยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ 2 ทศวรรษหน้า.* ม. ป.ท.

สมรภูมิ อ่อนอุ่น. (2557). *"แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38."* วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาราชภัฏภาคเหนือ. 5 (กรกฎาคม 2558), 195-208.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. (2566). *ข้อมูลสารสนเทศ.* สงขลา : สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา.

สุนทร จงเพียร. (2556). *การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2549). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว.* กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.

อุปสรา สิทธิพงษ์ (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.* รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.